

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3S/6/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8015200131
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Mruškovičová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8015200131.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľuboslavy Mruškovičovej a sudkýň JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Moniky Tobiašovej, v právnej veci žalobkyne Z.. K. C., bytom E., C. voda XX, zastúpenej Právne centrum, s.r.o., so sídlom Mýtna 42, Bratislava, proti žalovanému Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská 52, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 12. decembra 2014 číslo: OLP/8810/2014 v spojení s rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad zo dňa 24. septembra 2014 číslo: KK 7251/2014 na základe žaloby, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného zo dňa 12. decembra 2014 číslo: OLP/8810/2014 v spojení s rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad zo dňa 24. septembra 2014 číslo: KK7251/2014 podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. vracia vec žalovanému na ďalšie konanie.

Z a v ä z u j e žalovaného nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 390,73 Eur, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcu žalobkyne Právne centrum, s.r.o., vedený v Tatra banke, č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX.

o d ô v o d n e n i e :

Preskúmaným rozhodnutím zo dňa 12.12.2014 rozhodol žalovaný ako príslušný odvolací orgán o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad zo dňa 24.09.2014 (ďalej len rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu) tak, že podľa § 59 ods. 2 a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len Správny poriadok) odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia uviedol, že prvostupňový správny orgán ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) a § 6 ods. 1 v spojení s prílohou č. 1 bod 25 a ods. 3 písm. k) a § 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. v spojení s § 55 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“) vydal podľa § 59 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. v spojení s § 77 zákona č. 372/1990 Zb. dňa 24.9.2014 pod číslom: KK 7251/2014 rozhodnutie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým uznal p. Z.. K. C., bytom C. voda XX, E. (ďalej len „p. Z.. C.“) vinnou zo spáchania priestupku na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z., ktorého sa dopustila tým, že ako zástupca maloletej H. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. voda XX, XXX XX E. (ďalej len „maloletá H.“) nezabezpečila povinnosť podrobiť maloletú H. očkovanou prvou dávkou očkovacej látky proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovému zápalu pečene typu B, hemofilovým invazívnym infekciám, detskej obrne, pneumokokovým invazívnym ochoreniam dňa 9.5.2014 v ambulancii Z.. N. A., D. cesta 2, E. (ďalej len „Z.. A.“), čím porušila § 51 ods. 1 písm. d) a ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. v spojení s § 5 ods. 3 a prílohou č. 2, časť A, bod 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 585/2008 Z. z., ktorou sa

ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 585/2008 Z. z.“).

Ako z výroku napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva,

- za spáchaný priestupok sa p. Z.. C. ukladá podľa § 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. pokuta vo výške 50 eur (slovom päťdesiat euro),
- podľa § 79 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. v spojení s § 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 411/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku v znení vyhlášky č. 531/2008 Z. z. je p. Z.. C. povinná uhradiť trovy konania vo výške 16 eur (slovom šesťnásť eur), pokutu a trovy konania je p. Z.. C. povinná zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia na účet, uvedený vo výroku napadnutého rozhodnutia.

Ako z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva,

- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad obdržal hlásenie Z.. A. zo dňa 09.05.2014 o odmietnutí povinného očkovania 1. dávkou očkovanej látky proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu vírusovému zápalu pečene typu B, hemofilovým invazívnym infekciám, detskej obrne, pneumokokovým invazívnym ochoreniam, ktoré je povinné v zmysle § 6 ods. 1 vyhlášky č. 585/2008 Z. z.; v hlásení je uvedené, že matka odmieta očkovanie konkrétnymi očkovacími látkami od konkrétnych výrobcov, čo však nie je kontraindikácia očkovania, p. Z.. C. hlásenie o odmietnutí očkovania odmietla podpísať, je to potvrdené Z.. A. a sestrou A. K.,
- týmto konaním nebola splnená povinnosť zástupcu dieťaťa, vyplývajúca z § 51 ods. 1 písm. d) a ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z.,
- dňa 14.5.2014 bolo p. Z.. C. zaslané predvolanie na konzultáciu do poradne očkovania pri Regionálnom úrade verejného zdravotníctva Poprad na deň 3.6.2014; na toto predvolanie však písomne odpovedala, konzultácie sa nezúčastnila.
- v písomnej odpovedi uviedla: „Muselo dôjsť k omylu, pretože Vami uvádzané - „z dôvodu odmietnutia očkovania“ nie je korektné. Odmietla som konkrétne očkovacie látky od konkrétnych výrobcov, a to je rozdiel. Okrem toho som ako rodič v ambulancii nebola plne informovaná podľa § 6 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Navyše nie som si vedomá skutočnosti, že by som niekedy poskytla Z.. N. A. súhlas na poskytovanie osobných údajov (mojich a dieťaťa) a údajov o zdravotnom stave dieťaťa tretej strane.“,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad listom číslo: 4363/2014 vo veci začal priestupkové konanie a v súlade s § 74 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. bolo nariadené ústne pojednávanie na 1.8.2014; predvolanie na toto ústne pojednávanie bolo riadne doručené dňa 10.6.2014,
- ústneho pojednávania sa dňa 01.08.2014 zúčastnil splnomocnený zástupca p. Z..C., p. Z. U., bytom T., A. XXXX/XX (ďalej len „p. U.“).

Ako z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva, po zákonom poučení a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, týkajúceho sa priestupku p. U. do zápisnice uviedol:

„Odkiaľ má Z.. A. tlačivo na nahlásenie odmietania očkovania? Na základe čoho RÚVZ požaduje poskytovanie údajov od pediatra? Zákon na ochranu osobných údajov a zákon o zdravotnej starostlivosti je špecifickejší, popiera poskytovanie osobných údajov. Myslím, že zákon bol porušený z Vašej strany. Podľa mňa išlo o protizákonný postup aj pediatričky aj RÚVZ. Osobné údaje môžu byť poskytované len na nevyhnutné účely epidemiologického vyšetrovania, iba v nevyhnutnom rozsahu. Pani C. súhlas na poskytovanie osobných údajov pediatričke svojho dieťaťa nedala. V zákone 355/2007 nie sú ustanovenia upravujúce právo pracovníkom RÚVZ nahliadať do zdravotnej dokumentácie.

Maloletá H. sa narodila počas komplikovaného kliešťového pôrodu, čo malo neurologické následky, je vedená v neurologickej ambulancii ako hypotonické dieťa pričom neurologické diagnózy môžu byť kontraindikácie očkovania, taktiež výsledky imunologického vyšetrenia boli mimo normu, čo je opäť kontraindikáciou očkovania. Pediatrička bola povinná na základe zákona o liekoch predložiť bez vyzvania príbalový leták o vakcíne, čo neurobila, taktiež neinformovala o možných nežiaducich účinkoch očkovania ani v rozsahu príbalového letáku, nehovoriac o tom, že výrobca v letáku zatajuje 95 % hlásených nežiaducich účinkov očkovania. V slovenskom príbalovom letáku sa neuvádza väčšina prídavných látok, na rozdiel od príbalového letáku austrálskeho tej istej vakcíny a to vrátane látok karcinogénnych, neurotoxických a alergénnych. Zákon o rodine ukladá rodičom sústavne a dôkladne starať sa okrem iného aj o zdravie dieťaťa, čo obnáša aj kontrolu zloženia všetkých potravín alebo liekov,

ktoré má dieťa prijať. Preto je rodič v podstate povinný zaujímať sa o zloženie aj vakcín v povinnom očkovaní, ale od pediatra sa p. C. tieto informácie nedozvedela. Keďže nie je predpoklad, že by bola pediatrička veci znalá, pýtame si kompletnú informáciu o zložení vakcíny, to znamená, úplný chemický rozbor od RÚVZ, rovnako tak aj vedecké dôkazy o neškodnosti očkovania predmetnými vakcínami u detí s hypotóniou a s imunologickými ukazovateľmi mimo normu. To čo pediatrička uvádza ako odmietnutie očkovania, je v skutočnosti odmietnutie výkonu očkovania za nedostatku informácií, ktoré by zo zdravotného hľadiska oprávňovali vykonať očkovanie za aktuálneho zdravotného stavu maloletej H.. P. C. nie je zásadne proti očkovaniu, neodmieta ho ako také, no chce si byť istá tým, že ponúkané očkovacie látky jej dcére neuškodí a preto si pýta vyššie uvedené vedecké dôkazy a informácie, ktoré nedostala od pediatričky. Preto tiež odmieta obvinenie z priestupku, keďže očkovanie má nastať po informovaní rodičov o očkovaní, ale toto informovanie neprebehlo v dostatočnej miere. Je teda absurdné, že pediatrička hlásila odmietnutie očkovania, pretože to bola ona, ktorá si nesplnila svoje povinnosti. Zároveň nezobrala do úvahy zdravotný stav dieťaťa, ktorý je kontraindikáciou očkovania. P. C. tiež namieťa proti výrobkom spoločnosti GSK, keďže táto firma sa v minulosti dopustila a stále sa dopúšťa hrubo neetického správania: zatajovanie nežiaducich účinkov svojich výrobkov, falšovanie vedeckých štúdií, protizákonný nábor do klinických skúšok, podplácanie lekárov a zdravotníckych zariadení za účelom zvýšenia predaja svojich výrobkov a iné. P. C. odmieta podporovať amorálne praktiky tejto firmy používaním jej výrobkov. Výsledky neurologického a imunologického vyšetrenia doručí p. C. dodatočne.“

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol príslušné ustanovenia platných právnych predpisov, týkajúce sa predmetnej veci a uviedol:

- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky určilo pre povinné očkovanie detí proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, prenosnej detskej obrne, vírusovému zápalu pečene typu B, invazívnym hemofilovým nákazám, pneumokokovým invazívnym ochoreniam v rámci povinného pravidelného očkovania podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 585/2008 Z. z. v Zozname kategorizovaných liekov vakcíny Infanrix hexa, Synflorix a Prevenar 13,
- na základe vyššie menovaných právnych predpisov odmietnutie vyššie menovaných vakcín je priestupkom na úseku verejného zdravotníctva
- k priebehu a rozsahu vyšetrenia dieťaťa pred očkovaním sa Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad nevyjadruje, nakoľko nie je oprávnený skúmať zákonnosť postupu ošetrojúceho lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 122/2013 Z.z.“) v § 10 ods. 3 písm. f) ustanovuje, že prevádzkovateľ spracúva osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby aj vtedy, ak spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na splnenie dôležitej úlohy, realizovanej vo verejnom záujme, kam nesporne patrí aj ochrana verejného zdravia.

K vyjadreniu, podanému p. U. na ústnom pojednávaní Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad v odôvodnení napadnutého rozhodnutia okrem iného uviedol:

- zákon č. 122/2013 Z. z. v § 10 ods. 3 písm. f) ustanovuje, že prevádzkovateľ spracúva osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby aj vtedy, ak spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na splnenie dôležitej úlohy realizovanej vo verejnom záujme, kam nesporne patrí aj ochrana verejného zdravia,
- v § 55 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. sú ustanovené oprávnenia osôb, vykonávajúcich štátny zdravotný dozor, medzi ktoré patrí právo vykonávať zistenia vrátane potrebnej fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov, ďalej právo požadovať informácie, údaje, vysvetlenia, podklady, nazerať do príslušných dokladov, medzi ktoré sa radí aj zdravotná dokumentácia,
- p. Z.. C. nepredložila žiadne relevantné dôkazy, ktorými by odôvodnila nesplnenie povinnosti podrobiť svoje maloleté dieťa - maloletú H. povinnému očkovaniu 1. dávkou proti uvedeným prenosným ochoreniam,
- zákon č. 355/2007 Z.z. pripúšťa len jedinú výnimku vo vzťahu k povinnému očkovaniu a to existenciu kontraindikácie pre dané očkovanie,
- na základe posúdenia všetkých dôkazov v tomto konaní nedošlo k preukázaniu existencie kontraindikácie pre dané očkovanie,
- v súlade s § 13 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. lekár vykoná očkovanie po posúdení aktuálneho zdravotného stavu očkovanej osoby a po zhodnotení možných dočasných alebo trvalých kontraindikácií očkovania; ak by lekár určil kontraindikáciu očkovania, musela by byť zaznamenaná v zdravotnej dokumentácii očkovaného dieťaťa ako i v hlásení o odmietnutí povinného očkovania,

- k priebehu a rozsahu vyšetrenia dieťaťa pred očkovaním sa regionálny úrad verejného zdravotníctva nevyjadruje, nakoľko nie je oprávnený skúmať zákonnosť postupu ošetrojúceho lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad, p. Z.. C. a ani p. U. neprislúcha posudzovať odbornosť ošetrojúceho lekára, tvrdenia o výrobkoch spoločnosti GsK sú nepodložené vyjadrenia účastníka konania,
- priestupok bol spáchaný porušením ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a nie zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene do plnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 36/2005 Z.z.“),
- práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb sa v konaní podľa zákona č.355/2007 Z.z. nemôžu zamieňať s práva a povinnosťami, uvedenými v jednotlivých ustanoveniach zákona č. 36/2005 Z.z.,
- nerešpektovanie povinného očkovania môže ohroziť zdravie populácie nárastom počtu závažných infekčných ochorení, ktoré môžu vyvolať zdravotné komplikácie a poškodenie zdravia. Jedným z najvýznamnejších preventívnych opatrení v boji proti prenosným ochoreniam je imunizácia. Slovenská republika tak ako aj ostatné členské štáty Svetovej zdravotníckej organizácie („WHO“) prijala rozšírený program imunizácie a riadi sa odporúčaniami WHO a Európskej komisie,
- objektívna stránka, t. j. ohrozenie verejného zdravia neočkovanou osobou spočíva v tom, že každé odmietnutie povinného očkovania znamená existenciu vnímavého jedinca, ktorý môže ďalej šíriť nebezpečné choroby a tým vážne ohrozuje verejné zdravie,
- objektívne právne normy (ktoré sú záväzné pre každého), chrániace zdravie detí, nesmú byť zrušené kvôli subjektívnemu presvedčeniu rodičov; práve povinnosti a zodpovednosť vyplývajúca z toho, že je niekto rodičom, je silnejšia než rodičovské práva, ktorú sú tiež zákonné, ale v tomto prípade sú zákonom obmedzené. Preto rodič, ktorý neumožní, aby jeho dieťa bolo zaočkované napriek lekárskeym odporúčaniam a právnej povinnosti, zbavuje dieťa jeho práva na fyzické a duševné zdravie na najvyššej úrovni a dokonca ohrozuje rovnaké právo ostatných členov spoločnosti, vzhľadom na to, že je nepochybné, že p. Z.. C. spáchala priestupok podľa § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia,
- pri ukladaní pokuty správny orgán prihliadal na všetky okolnosti spáchania priestupku. P. Z.. C. tým, že vedome odmieta podrobiť svoje dieťa povinnému očkovaniu, ohrozuje tak jeho zdravie a tiež verejný záujem spoločnosti na predchádzaní vzniku a šíreniu prenosných ochorení, teda na ochrane verejného zdravia,
- pri určení výšky pokuty prihliadal správny orgán na mieru rizika ohrozenia verejného zdravia prenosnými ochoreniami, proti ktorým p. Z.. C. odmietla povinné očkovanie a súčasne prihliadal na skutočnosť, že sa jedná o odmietnutie prvého očkovania u maloletej H.,
- podľa § 13 ods. 3 zákona č. 372/1990 Zb. výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu,
- podľa § 79 ods. 4 zákona č. 372/1990 Zb. úhrada trov konania je príjmom štátneho rozpočtu.

V rozhodnutí ďalej žalovaný uviedol, že proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu podala včas odvolanie žalobkyňa. Citoval článok 2 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 3 ods. 1 veta prvá Správneho poriadku, § 51 ods. 1 písm. d), ods. 3, § 56 ods. 1 písm. k), § 56 ods. 2 druhá veta, § 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z.

Podľa § 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. priestupky podľa tohto zákona prejednávajú v rozsahu svojej pôsobnosti orgány verejného zdravotníctva.

K 1. bodu podaného odvolania:

Pokiaľ sa v tomto bode podaného odvolania poukazuje na ustanovenie § 6 ods. 3 písm. k zákona č. 355/2007 Z. z. k tomu Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky uvádza nasledovné:

- zákon č. 204/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. priniesol zmeny aj v § 6 ods. 3,
- zákon č. 204/2014 Z. z. nadobudol účinnosť dňom 01.08.2014 ,
- podľa § 63c ods. 6 zákona č. 204/2014 Z. z. konania začaté a právoplatne neskončené pred 1. augustom 2014 sa dokončia podľa doterajších predpisov,
- oznámenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad o začatí konania o priestupku číslo: 4363/2014 zo dňa 03.06.2014 bolo p. Z.. C. doručené dňa 10.6.2014 z čoho vyplýva, že predmetné konanie o priestupku bolo začaté a nebolo právoplatne ukončené do lehoty pred 01.08.2014 a preto Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad postupoval správne, keď napadnuté rozhodnutie vydal podľa do 01.08.2014 platného zákona č. 355/2007 Z.z.

Tento bod podaného odvolania považuje Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky za neopodstatnený.

K 3.1. bodu podaného odvolania:

Zákon č. 355/2007 Z. z. v § 51 ods. 1 písm. d) ustanovuje povinnosť fyzických osôb podrobiť sa povinnému očkovaniu.

Podľa § 62 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vydalo vyhlášku č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení ustanovilo prenosné ochorenia, proti ktorým sa povinne očkuje.

Žiadny právny predpis neustanovuje konkrétnu povinnosť liečiť konkrétne ochorenie konkrétnym liekom a preto ani nie je a nemôže byť ustanovené, ktorými očkovacími látkami sa má vykonať povinné očkovanie proti vybraným prenosným ochoreniam tak, ako sa na to poukazuje v tomto bode podaného odvolania kde sa uvádza, že vôbec v žiadnom platnom právnom predpise nie je ustanovené povinné očkovanie očkovacou látkou Infanrix Hexa.

Nakoľko očkovacie látky Infanrix Hexa, Synflorix alebo Prevenar 13 sú jedinými očkovacími látkami v rámci kategorizácie liekov a liečiv, ktoré sú určené na pravidelné povinné očkovanie proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, prenosnej detskej obrne, vírusovému zápalu pečene typu B, invazívnym hemofilovým nákazám, pneumokokovým invazívnym ochoreniam v Slovenskej republike, v prípade, že zástupca dieťaťa odmieta očkovanie uvedenými očkovacími látkami, odmieta aj povinné pravidelné očkovanie proti uvedeným prenosným ochoreniam.

K 3. II. bodu podaného odvolania:

Podrobnosti o postupoch pri vykonávaní povinného očkovania ustanovuje vyhláška č. 585/2008 Z.z., pričom očkujúci lekári sú povinní vykonávať očkovanie podľa touto vyhláškou stanovených postupov a používať očkovacie látky, ktoré sú registrované na území Slovenskej republiky.

Orgány verejného zdravotníctva Slovenskej republiky nie sú oprávnené posudzovať postupy ošetrojúcich lekárov a to ani pri vykonávaní očkovania.

V prípade podozrenia na nesprávny postup pri aplikácii očkovacej látky alebo iného pochybenia zo strany zdravotníckeho zariadenia je možné obrátiť sa na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

K 3. III. bodu podaného odvolania:

Podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. priestupku na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí ten, kto sa bez preukázania závažných zdravotných alebo iných lekármi zdôvodnených prípadoch nepodrobí očkovaniu, vyplývajúcemu z príslušných právnych predpisov, alebo nariadenému očkovaniu.

Podľa § 59 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. priestupku na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí ten, kto nezabezpečí ako zástupca dieťaťa plnenie niektorej z povinností podľa § 51 ods. 1 a 2. Očkovanie je zásahom do organizmu a môžu sa po ňom tak, ako aj po každom inom lieku vyskytnúť nežiaduce reakcie.

Charakter reakcie po očkovaní, jej stupeň závažnosti a vzťah ku konkrétnej očkovacej látke predstavujú zásadnú informáciu v hodnotení možnosti pokračovania očkovania alebo stanovenia kontraindikácie (dočasnej alebo trvalej). Väčšina reakcií po očkovaní patrí medzi očakávané reakcie, ktoré sa v súvislosti s podaním očkovacej látky už vyskytli a sú uvedené v príbalovú letáku pre užívateľa. Ich frekvencia výskytu je rôzna, závisí od individuálnej predispozície jednotlivca, ale aj od aplikačnej techniky. V klinickej praxi prevažujú fyziologické reakcie po aplikácii očkovacích látok a najmä časová koincidencia reakcie po očkovaní s iným ochorením, ktorého vznik mnohokrát vôbec príčinne nesúvisí s podaním očkovacej látky. Aj napriek tomu je potrebné akceptovať, že reakcie sa po očkovaní vyskytnúť môžu, pričom frekvencia výskytu reakcií po očkovaní je mnohonásobne nižšia v porovnaní s komplikáciou a trvalými následkami po prirodzenej infekcii. Z toho dôvodu je individuálny a celospoločenský prínos primárnej prevencie pred infekčnými chorobami vyšší, než predpokladané riziko vzniku závažného poškodenia po podaní očkovacej látky. Reakcie po očkovaní sú najčastejšie bolesť v mieste vpichu, začervenanie, opuch, zvýšená teplota, zvýšená plačlivosť, ktoré však vymiznú obvykle do 2 dní. Ide o prirodzenú „fyziologickú“ reakciu organizmu na vpravenie antigénu (očkovacej látky) do organizmu, ktorý indukuje tvorbu špecifických protilátok.

V súlade s legislatívou platnou v Slovenskej republike je každý lekár povinný hlásiť nežiaduce reakcie v súvislosti s aplikáciou liečiv. Reakcie po očkovaní hlásia lekári Štátnemu ústavu pre kontrolu liečiv (ďalej len „ŠÚKL“) a príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva. Hlásenie nežiaducich reakcií v súvislosti s očkovaním je každoročne kontrolované. Administratívna kontrola pravidelného povinného očkovania sa vykonáva vo všetkých ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dospelých v Slovenskej republike.

K 3. IV. bodu podaného odvolania:

Kompetencie orgánov verejného zdravotníctva sú ustanovené v zákone č. 355/2007 Z.z.

Orgány verejného zdravotníctva nie sú oprávnené kontrolovať povinnosti, ustanovené zákonom o rodine.

Vyhláška č. 585/2008 Z. z. bola vydaná na vykonanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. a nie zákona o rodine.

Akokoľvek „porovnávanie“ zákona č. 36/2005 Z.z. a vyhlášky č. 585/2008 Z.z. je právne irelevantné a zavádzajúce a tvrdenie, uvedené v tomto bode podaného odvolania o trestnom čine, prípadne zneužívaní právomoci verejného činiteľa v súvislosti s postupom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad pri vydávaní napadnutého rozhodnutia považuje Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky za dehonestujúce orgánov verejného zdravotníctva.

K 4. bodu podaného odvolania:

Vid' stanovisko k bodu 3.1 a 3.II.

K 5. bodu podaného odvolania:

Ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia je vecou celospoločenskou, t. j. celej populácie a zabezpečenie verejného zdravia nie je možné ponechať na slobodnej voľbe jednotlivca a preto ani zákon č. 355/2007 Z.z. takéto ustanovenie o akomkoľvek odmietnutí ktorejkoľvek povinnosti, ustanovenej týmto zákonom nemá a preto ani zástupca dieťaťa nemá právo odmietnuť jeho povinné očkovanie.

Povinné očkovanie ako jeden z najúčinnějších nástrojov v boji proti prenosu a šíreniu nebezpečných prenosných ochorení a ako prostriedok, slúžiaci na ochranu verejného zdravia nemôže byť viazaný na „súhlas“ alebo „nesúhlas“ jednotlivca; v takomto prípade by celoplošnú ochranu verejného zdravia nebolo možné zabezpečovať.

Ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia sa riadi zákonom č. 355/2007 Z.z. a nie zákonom č. 576/2004 Z.z. tak, ako sa na to v tomto bode podaného odvolania poukazuje a teda aj práva a povinnosti fyzických osôb, fyzických osôb - podnikateľov ako aj právnických osôb a tiež orgánov štátnej správy sú ustanovené v zákone č. 355/2007 Z.z. a neriadia sa ustanoveniami zákona č. 576/2004 Z.z.

V ambulancii všeobecného lekára pre deti a dorast sa podozrenie na kontraindikáciu očkovania zhodnotí posúdením klinického stavu, laboratórnych nálezov, výsledkov vyšetrovacích metód a aktuálnej alebo dlhodobej liečby dieťaťa vo vzťahu k jednotlivým druhom očkovania, ďalej rizikovosti reakcií na očkovanie v súvislosti s ochorením dieťaťa, ktoré diagnostikoval lekár špecialista.

Konzultačnú činnosť v oblasti povinného i odporúčaného očkovania u detí s dočasnými alebo trvalými kontraindikáciami zabezpečujú centrá očkovania. Postup pri vykonávaní očkovania detí a dorastu s dočasnými alebo trvalými kontraindikáciami očkovania je upravený v Odbornom usmernení Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 33477/2010-OZS (uverejnenom vo Vestníku MZ SZ čiastka 32-60 zo dňa 20.12.2010). Povinné očkovanie možno odložiť iba v prípade, ak existuje dočasná alebo trvalá kontraindikácia očkovania. Po odznení dočasnej kontraindikácie je dieťa doočkované.

V kompetencii orgánov verejného zdravotníctva nie je posudzovať odbornosť ošetrojúcej lekárky, nakoľko kompetentný zhodnotiť, či u dieťaťa, ktoré má byť očkované, existujú zdravotné dôvody, kontraindikácie očkovania je práve očkujúci lekár, v ktorého starostlivosti je dieťa, ktoré má byť očkované.

K 6. bodu podaného odvolania:

V zmysle stanoviska Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pokiaľ ide o povinnosť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zdravotníckych pracovníkov poskytovať orgánom verejného zdravotníctva všetky informácie a údaje, ktoré majú k dispozícii alebo sú oprávnené ich zisťovať alebo vyžadovať na plnenie ich úloh, je nesporné, že zahŕňa aj povinnosť oznámiť odmietnutie povinného alebo nariadeného očkovania a to za účelom vyvodenia priestupkovej zodpovednosti voči povinnej fyzickej osobe.

Ide o informácie a údaje, ktoré svojim obsahom sú nevyhnutné pre výkon verejnej správy na úseku verejného zdravotníctva, pričom ich rozsah je určený jeho účelom, v danom prípade vyvodením zodpovednosti za protiprávne konanie. Je preto logické, že poskytovateľ je povinný okrem skutočnosti odmietnutia očkovania oznámiť osobné údaje osôb, ktoré sa nepodrobili očkovaniu, resp. osobné údaje ich zákonných zástupcov a to v rozsahu, aby mohol byť zabezpečený riadny výkon verejnej správy, t. j. uskutočnením priestupkového konania dosiahnuť realizáciu opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení formou povinného očkovania.

Pre orgány verejného zdravotníctva je stanovisko Generálnej prokuratúry záväzné.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky považuje námietky, uvedené v tomto bode podaného odvolania, týkajúce sa zákona o ochrane osobných údajov v kontexte napadnutého rozhodnutia za zavádzajúce.

K 7. bodu podaného odvolania:

Vid' stanovisko k bodu 3.1.

K 8. bodu podaného odvolania:

Vid' stanovisko k bodu 3.II

Cieľom medicíny, založenej na dôkazoch je aplikovať do medicínskej praxe všetky zisteného poznatky, s cieľom podporovať zdravie populácie. Dôkazy však musia spĺňať aspekty odbornosti, objektívnosti a pravdivo a jasne informovať o zistených výsledkoch.

Tvrdenie, že očkovanie spôsobuje vznik autoimunitných a iných ochorení nie je podložené dôveryhodnými vedeckými štúdiami, ktoré by jednoznačne a objektívne potvrdzovali ich príčinný vzťah. Rozsiahle epidemiologické štúdie vo viacerých krajinách nepotvrdili príčinnú súvislosť medzi očkovaním a autizmom, očkovaním a vznikom diabetes mellitus, očkovaním a poruchami imunitného systému.

Očkovacie látky obsahujú hliník vo forme hydroxidu hlinitého. Je to látka, ktorej prítomnosť zásadným spôsobom zvyšuje imunitnú odpoveď na očkovanie. Bez hydroxidu hlinitého by bola odpoveď na očkovanie slabá, bez žiaducej odpovede imunitného systému. Európsky liekopis stanovuje maximálne povolené množstvo v jednej dávke očkovacej látky, čo je 1,25 mg. Mnohé štúdie a následné metaanalýzy nepriniesli dôkazy o tom, že by zlúčeniny hliníka spôsobili vážne alebo dlhodobé nežiaduce účinky. Žiadna z očkovacích látok, ktorá sa v Slovenskej republike používa v rámci plošného očkovania, neobsahuje väčšie množstvo hliníka, ako je povolené Európskym liekopisom.

Ústava Slovenskej republiky garantuje občanom zdravotnú aj sociálnu starostlivosť. Ak by sa vyskytol prípad, že by bolo dieťa alebo dospelý trvale poškodený očkovaním, bude mať k dispozícii všetky diagnostické, liečebné a rehabilitačné postupy podľa jeho zdravotného stavu hradené zo zdravotného poistenia.

K 9. bodu podaného odvolania:

Vid' stanovisko k bodu 6.

Podľa § 55 ods. 1 písm. e) zákona č. 355/2007 Z.z. osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor je pri plnení svojich úloh oprávnená požadovať informácie údaje, vysvetlenia, podklady, nazerať do príslušných dokladov.

Podľa § 52 ods. 5 písm. písm. g) zákona č. 355/2007 Z.z. poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a zdravotnícki pracovníci sú povinní poskytovať úradu verejného zdravotníctva a regionálnemu úradu verejného zdravotníctva na plnenie ich úloh informácie a ďalšie údaje, ktoré majú k dispozícii alebo sú oprávnené ich zisťovať alebo vyžadovať.

Orgány verejného zdravotníctva majú svoje právomoci zakotvené v zákona č. 355/2007 Z. z. a nie v zákone č. 576/2004 Z.z.

V tomto bode podaného odvolania sa správne uvádza, že cit.: „RÚVZ teda má právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie len za účelom epidemiologického vyšetrovania, a aj vtedy len v na to nevyhnutnom rozsahu.“

Epidemiológia je odbor lekárstva, zaoberajúci sa príčinami vznikom a zákonitostami šírenia chorôb hromadného výskytu (infekčných aj neinfekčných). (Epidémia je hromadný výskyt nákazlivej choroby na určitom mieste.)

Vychádzajúc z uvedeného úradu verejného zdravotníctva nekonajú v rozpore s platnými právnymi predpismi, keď zisťujú podklady, potrebné pre rozhodnutie a podklady, potrebné pre priestupkové konanie.

K 10. bodu podaného odvolania:

Vid' stanovisko k bodu 5.

K 11. bodu podaného odvolania:

Orgány verejného zdravotníctva nie sú kompetentné posudzovať odbornosť poskytnutej zdravotnej starostlivosti.

Konštatovať skutočnosť, či zdravotnícke zariadenie alebo osoba, ktorá poskytla zdravotnú starostlivosť porušila alebo nie „celý rad platných právnych predpisov“ tak, ako sa na to v tomto bode podaného odvolania poukazuje, je príslušný iba Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, prípadne súd.

K 12. bodu podaného odvolania:

Ku skutočnostiam, uvedeným v tomto bode podaného odvolania Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky uvádza, že nedisponuje relevantnými informáciami o potvrdených úmrtiach detí v príčinnej súvislosti s očkovaním.

V Slovenskej republike úmrtie v príčinnej súvislosti s očkovaním zaznamenané nebolo.

V Slovenskej republike národnou autoritou v otázkach, týkajúcich sa bezpečnosti liekov a liečiv je ŠÚKL. V rámci centrálnej registrácie európskej únie sa posudzujú všetky aspekty, ktoré sa týkajú výrobného procesu očkovacích látok. Informácie a dokumenty, ktoré musia byť priložené k žiadosti o povolenie na uvedenie lieku na trh, musia preukázať, že terapeutická účinnosť výrobku prevažuje nad jeho

potenciálnymi rizikami. Európska únia zaviedla prísny systém na hodnotenie bezpečnosti lieku. Regulačný systém dohľadu nad liekmi v Európskej únii zahŕňa vnútroštátne regulačné orgány pre lieky v členských štátoch, Európsku komisiu ako príslušný orgán pre lieky, schválené v Európskej únii prostredníctvom centralizovaného postupu, európsku agentúru pre lieky, ktorá zodpovedá za centrálné povolené lieky a koordináciu systému. Spoločnosť, ktorá je držiteľom povolenia na uvedenie lieku na trh, má zákonnú povinnosť nepretržite zbierať údaje a vykonávať činnosti, súvisiace s dohľadom nad liekmi. Kľúčovú úlohu pri sledovaní bezpečnosti liekov v Európskej únii má Európska agentúra pre lieky, ktorej hlavnou úlohou je podporovať koordináciu európskeho systému dohľadu na liekmi, poskytovať informácie o bezpečnom a účinnom používaní liekov, riadiť a udržiavať európsky systém dohľadu na liekmi.

V Európskom liekopise sú uvedené spôsoby pomnoženia vírusov pre jednotlivé očkovanie látky a požiadavky na ich rôzne testovanie (napr. obsah vírusov, nukleovej kyseliny, toxicity, atď.). Ako uvádza ŠÚKL, dve bunkové kultúry (použité na množenie vírusu rubeoly, ktorý sa len ťažko množí na iných bunkách) boli pripravené v 50-tych rokoch minulého storočia z dvoch legálnych potratov. Odtedy sa bunky rozmnožujú umelo a nezískavajú sa na novo. Tieto bunkové kultúry sú schválené odbornými autoritami a keďže ide o registrované očkovacie látky, voči tomuto procesu nemajú výhrady v oblasti medicínskej etiky ani regulačné úrady. ŠÚKL v rámci analýz každej šarže očkovacej látky pred jej prepustením do verejnej distribučnej siete preveruje prítomnosť a koncentráciu všetkých zložiek očkovacích látok a garantuje ich bezpečnosť.

K 13. bodu podaného odvolania:

Vid' stanovisko k bodu 3.1 a 3.II.

V zákon č. 355/2007 Z. z. v § 51 ods. 1 písm. d) je jasne ustanovená povinnosť podrobiť sa povinnému očkovaniu a splnenie tejto povinnosti pre zástupcu dieťaťa vyplýva z ustanovenia § 51 ods. 3. Nie je teda pravdou tvrdenie, uvedené v tomto bode podaného odvolania, že odvolávateľka svojim konaním, ktoré je predmetom uvedeného priestupkového konania neporušila nijaké ustanovenie zákona č. 355/2007 Z.z.

Ako z podaného odvolania vyplýva,

- odvolávateľka disponuje množstvom informácií o očkovacej látke Infanrix Hexa a Synflorix,
- vyslovuje subjektívny názor, že informácia v príbalovom letáku očkovacej látky je neúplná,
- požaduje takú informáciu od orgánu verejného zdravotníctva (kompletný chemický rozbor), ktorou orgán verejného zdravotníctva nedisponuje a ani disponovať nemôže (takouto informáciou nedisponuje ani lekár, ktorý predpíše pacientovi liek) - s takouto požiadavkou sa môže odvolávateľka obrátiť na výrobcu očkovacej látky. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky k tomuto bodu podaného odvolania poznamenáva, že
- zo strany odvolávateľky došlo jednoznačne k porušeniu ustanovenia § 51 ods.1 písm. d) a ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z.,
- povinnosť ustanovená zákonom č. 355/2007 Z.z. nie je a ani nemôže byť zamieňaná povinnosťami, ktoré ustanovuje iný právny predpis, teda ani zákon č. 36/2005 Z.z.,
- tak, ako je to uvedené k bodu 3.L, odmietnutie očkovania konkrétnou očkovacou látkou, je vlastne odmietnutie povinného očkovania.

Pokiaľ sa v tomto bode podaného odvolania poukazuje na akékoľvek „prepojenie“ orgánu verejného zdravotníctva na výrobcu predmetnej očkovacej látky, toto tvrdenie považuje Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky za hrubo zavádzajúce a zväži ďalšie kroky na obhajobu orgánov verejného zdravotníctva.

Opakovane Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky k tomuto bodu podaného odvolania uvádza, že

- v súlade s § 13 ods. 1 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. lekár vykoná očkovanie po posúdení aktuálneho zdravotného stavu očkovanej osoby a po zhodnotení možných dočasných alebo trvalých kontraindikácií očkovania,
- v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. očkovanie vykoná lekár po poučení osoby o charaktere očkovania a po jej lekárskom vyšetrení, do zdravotnej dokumentácie vyznačí indikáciu alebo kontraindikáciu očkovania,
- v prípade podozrenia na pochybenia zo strany zdravotníckeho zariadenia je možné obrátiť sa na Úrad pred dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

Tvrdenie, uvedené v tomto bode podaného odvolania o tom, že odvolávateľke ide len o snahu zistiť podrobné informácie o očkovacích látkach považuje Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky za zavádzajúce, nakoľko ako z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia tak i z priloženého spisového materiálu vyplýva, odvolávateľka p. Mgr. C. bola listom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad číslo: 3685/2014 zo dňa 14.05.2014 predvolaná do poradne očkovania na konzultáciu, kde mohla dostať odpoveď na všetky svoje otázky. Odvolávateľka p. Mgr. C. však túto možnosť nevyužila. K 14. bodu podaného odvolania:

Význam očkovania spočíva v individuálnej a kolektívnej ochrane.

Na individuálnej úrovni chráni jednotlivca pred nákazou, na kolektívnej úrovni je dôležitá kolektívna imunita, ktorá predstavuje stav imunity (prirodzenej i umelo získanej) v populácii alebo určitej komunite. Rezistencia (odolnosť) populácie voči zavlečeniu a šíreniu infekčného agens ako pôvodcu choroby sa opiera o špecifickú imunitu vysokej proporcie rizikovej populácie voči špecifickému vyvolávateľovi ochorenia.

Všeobecné pravidlá imunizácie platia na celom svete a sú definované WHO ako celosvetový program imunizácie.

Očkovací kalendár si definuje každá krajina samostatne. Je v záujme jednotlivca ale aj celej spoločnosti, aby bola chránená pred infekčnými ochoreniami. Aj preto je očkovanie voči najdôležitejším infekčným ochoreniam v Slovenskej republike zakotvené v zákona ako povinné očkovanie.

Aj v niektorých iných krajinách je očkovanie vedené ako povinné očkovanie. Resp. povinnosť byť zaočkovaný platí v mnohých štátoch sveta - len je zaistená rôznou formou. V niektorých krajinách sa vzhľadom na opakovaný výskyt epidémií infekčných ochorení nezaočkovaných jedincov uvažuje o opätovnom zavedení povinného očkovania. U nás je povinné očkovanie u detí presne v zmysle deklarácie UNICEF: „Dieťa má právo byť chránené pred infekčnými chorobami očkovaním.“ Znamená to, že nikto (ani rodič) mu toto právo nemôže odoprieť.

K 15.1. bodu podaného odvolania:

V praxi sa monitoruje účinnosť, resp. imunogenita očkovacích látok na základe stanovenia hladiny špecifických protilátok v sére zaočkovanej osoby. Hladina pretrvávajúcich špecifických protilátok sa používa na sledovanie individuálnej špecifickej imunity a kolektívnej imunity v rámci imunologických prehľadov. Imunologické prehľady sú realizované cestou Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, na ich základe sa uskutočňujú zmeny v imunizačných schémach a účinný postup očkovania.

K 15. II. bodu podaného odvolania:

Očkovacie látky nie sú 100% imunogénne, t. j. nie každý očkovaný zareaguje na očkovanie vytvorením protilátok. Ďalej sú tu deti, ktoré nemôžu byť trvale zo zdravotných dôvodov očkované pre tzv. trvalú kontraindikáciu. Z uvedených dôvodov je potrebné, aby všetky zdravé deti, ktoré kontraindikáciu na očkovanie nemajú, boli pre dosiahnutie kolektívnej imunity zaočkované. Ak teda rodič odmietne dať svoje dieťa zaočkovať, nevystavuje riziku ochorenia len vlastné dieťa, ale aj ďalšie deti, vnímavé voči infekcii, ktoré nemôžu byť trvale zo zdravotných dôvodov očkované. Priaznivá epidemiologická situácia vo výskyte ochorení ovplyvniteľných očkovaním v Slovenskej republike vedie laickú verejnosť k domnienke, že ak sa ochorenie u nás nevyskytuje, očkovanie proti nemu je zbytočné. V súčasnosti však pri migrácii obyvateľstva nie je zavlečenie akéhokoľvek infekčného ochorenia do Slovenskej republiky vylúčené. Pri nedostatočnej optimálnej hladine tzv. kolektívnej imunity, môže hroziť návrat osýpok, ružienky, detskej obrny, záškrtu a ďalších infekčných ochorení.

K 15. III bodu podaného odvolania:

Účinnú odpoveď organizmu možno doceliť po prekonaní infekčného ochorenia alebo po aplikácii očkovacej látky. Po prekonaní infekcie vzniká krátkodobá, dlhodobá alebo až celoživotná aktívna imunita. Ak je očkovanie účinné, pretrvávajú ochranná hladina protilátok v krvi niekoľko rokov a následnou posilňujúcou dávkou očkovacej látky sa udržiava ďalšie desaťročia. Výška protektívnej hladiny však závisí od okolností, ktoré sa líšia pre rôzne druhy očkovacích látok a od určitej skupiny osôb. Imunizácia je vytváranie nešpecifickej a špecifickej imunitnej odpovede v ľudskom organizme na očkovaný antigén, adjuvans alebo ostatné zložky očkovacej látky. Po prekonaní infekcie je riziko komplikácií: prípady ochrnutia, spôsobené prirodzenou infekciou detskej obrny, mentálna retardácia po prirodzene prekonanej pneumokokovej alebo hemofilovej meningitíde, zlyhanie pečene alebo nádor pečene po prirodzenej infekcii hepatitídy typu B alebo prípady ohluchnutia po prekonaní mumpsu. Tieto komplikácie sú vysokou cenou za získanú odolnosť voči ochoreniam, proti ktorým môžeme dnes očkovať, prekonaním infekcie. Očkovanie teda chráni nielen pred infekciami, ale aj vážnymi komplikáciami a trvalými následkami.

K 15. IV. bodu podaného odvolania:

Všeobecné pravidlá imunizácie platia na celom svete a sú definované WHO ako celosvetový program imunizácie. Očkovací kalendár si definuje každá krajina samostatne. Je v záujme jednotlivca, ale aj celej spoločnosti, aby bola chránená pred infekčnými ochoreniami. Aj preto je očkovanie voči najdôležitejším infekčným ochoreniam v Slovenskej republike zakotvené v zákone ako povinné očkovanie.

K 15. V. bodu podaného odvolania:

Po každom zdravotnom výkone, vrátane očkovania, sa môžu vyskytnúť komplikácie. Očkovanie je zásahom do organizmu. Riziko z komplikácií po prekonaní infekčného ochorenia je však neporovnateľne vyššie.

K 16. bodu podaného odvolania:

Skutočnosť, že maloletá H. nebola v riadnom očkovačom termíne zaočkovaná bez lekárom potvrdených dôvodov, ktoré by jej zaočkovaniu bránili, je odmietnutie povinného očkovania.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky opätovne aj k tomuto bodu odvolania upozorňuje, že odvolateľka p. Z.. C., keby mala reálny záujem získať čo najširšie a najodbornejšie informácie o očkovaní, bola by využila možnosť ponúkanej konzultácie v poradni očkovania pri Regionálnom úrade verejného zdravotníctva Poprad.

Keďže tak neurobila, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky považuje jej tvrdenia o tom, že neodmieta očkovanie, len „čaká na informácie“ za irelevantné a zavádzajúce.

K 17. bodu podaného odvolania:

Podľa § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z.z. priestupku na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí ten, kto nezabezpečí ako zástupca dieťaťa plnenie niektorej z povinností podľa § 51 ods. 1 a 2. Keďže maloletá H. v riadnom očkovačom termíne zaočkovaná nebola, jej zástupca - matka, odvolateľka p. Z.. C. naplnila skutkovú podstatu priestupku na úseku verejného zdravotníctva. Tvrdenie odvolateľky v tomto bode podaného odvolania o tom, že citácia tohto ustanovenia zákona zo strany Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Poprad je vyslovené klamstvo, považuje Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky za znevažovanie platného právneho predpisu odvolateľkou.

Tvrdenie odvolateľky, uvedené aj v tomto bode podaného odvolania o tom, že jej nikto neposkytol informácie je vzhľadom na uvedenú možnosť poskytnúť jej vo vyššie

uvedenej poradni úradu všetky informácie, považuje Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky za zavádzajúce.

K 18. bodu podaného odvolania:

Pokiaľ sa v tomto bode podaného odvolania poukazuje na Dohovor o ľudských právach a biomedicíne, k tomu Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky poznamenáva:

Dohovor o ľudských právach a biomedicíne v čl. 26 ods. 1 ustanovuje, že výkon práv a ochranných ustanovení, uvedených v tomto dohovore nebude podliehať iným obmedzeniam ako tým, ktoré predpisuje zákon a ktoré sú potrebné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, predchádzania trestnej činnosti, ochrany verejného zdravia alebo ochrany práv a slobôd iných.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že povinnosť zabezpečiť povinné očkovanie, ustanovené zákonom č. 355/2007 Z. z. nie je v rozpore s európskym dohovorom, nakoľko ide o obmedzenie práv z dôvodu ochrany verejného zdravia, čo dohovor vo vyššie citovanom ustanovení pripúšťa.

Nerešpektovanie povinného očkovania môže ohroziť zdravie populácie nárastom počtu nebezpečných a život ohrožujúcich ochorení. Tieto ochorenia môžu končiť aj smrťou. Neočkovaná osoba je vnímavá voči infekciám a predstavuje vhodný terén pre vznik a šírenie epidémií v populácii.

Z uvedeného je potrebné vyvodiť záver, že každé odmietnuté povinné očkovanie znamená existenciu vnímavého jedinca, ktorý môže ďalej šíriť nebezpečné choroby a tým vážne ohroziť zdravie populácie.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky poznamenáva, že zákon č. 355/2007 Z. z. bol harmonizovaný s právom Európskej únie.

Z toho dôvodu, že p. Mgr. C. ako zástupca jej dcéry maloletej H.

- nezabezpečila jej povinné očkovanie 1. dávkou očkovacej látky proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, žltacke typu B, hemofilovým invazívnym infekciám, detskej obrne, pneumokokovým invazívnym ochoreniam,

- nepredložila lekárske potvrdenie o prípadnej existencii kontraindikácie očkovania,

- nevyužila možnosť konzultácie a poskytnutia informácií o všetkých otázkach, týkajúcich sa povinného očkovania, ktoré jej bolo ponúknuté Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Poprad v poradni očkovania úradu,

- čím naplnila skutkovú podstatu priestupku podľa § 52 ods. 1 písm. k) zákona č.

355/2007 Z.z.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad postupoval správne, keď p. Z.. C. v priestupkovom konaní uložil v súlade s § 56 ods. 2 druhá veta zákona č. 355/2007 Z. z. pokutu a preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to vo výroku tohto rozhodnutia uvedené.

Včas podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu.

Namietala, že rozhodnutia správnych orgánov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci;
zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzajú, je v rozpore s obsahom spisov;
zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci;
rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov;
v konaní správnych orgánov bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí;
neoprávnené sankcionovanie žalobkyne pokutou za uplatnenie jej základných ľudských práv a slobôd, neaplikovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

V žalobe ďalej uviedla, že ošetrojúca lekárka mal. H. Z.. N. A. podala dňa 09.05.2015 RÚVZ PP „Hlásenie odmietnutia povinného očkovania“, v ktorom okrem iného uviedla

- osobné údaje mal. Natálie a jej zákonnej zástupkyne,
- dôvod odmietnutia očkovania žalobkyňou nasledovne „odmieta konkrétne vakcíny od konkrétnych výrobcov“,
- a aktuálny zdravotný stav maloletej s ohľadom na dočasné a trvalé kontraindikácie očkovania „dobrý, mierny svalový hypotonus, odoslaná na rehabilitáciu“.

Na základe takto vyplneného hlásenia Z.. N. A. začal RÚVZ PP správne konanie voči žalobkyňi za účelom prejednania priestupku na úseku verejného zdravotníctva. Po ústnom pojednávaní konanom na RÚVZ PP dňa 1.8.2014 žalobkyňa doručila prvostupňovému správne mu orgánu:

- potvrdenie z detskej neurologickej ambulancie Nemocnice Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n.o. o vykonaní vyšetrenia mal. H. ošetrojúcou lekárkou Z.. M. A., ktoré preukazuje u nej zistené diagnózy G968 - Iná choroba centrálnej nervovej sústavy a P031 - Poškodenie plodu a novorodenca kliešťovým pôrodom (predmetné vyšetrenie potvrdzuje hypotonus axiálneho svalstva u maloletej), - a laboratórne výsledky krvného obrazu mal. Natálie zo dňa 16.04.2014, z ktorých vyplýva, že vybrané namerané hodnoty sú mimo ref. rozsahu.

O doplnení vyššie špecifikovaných listinných dôkazov zo strany žalobkyne do prebiehajúceho správneho konania informoval zástupca žalobkyne RÚVZ PP na ústnom pojednávaní dňa 1.8.2014, čo je zaznamenané v zápisnici. RÚVZ PP prevzal obe listiny dňa 18.8.2014, a následne dňa 24.9.2011 vydal prvostupňové rozhodnutie, v ktorom sa o nich nijako nezmieňuje, nevyhodnocuje ich ako dôkazy, neuvádza, akými úvahami bol vedený pri ich hodnotení, dokonca ani to, že boli do tohto konania zaslané obvinenou (žalobkyňou). Rovnako tak neučinil vo svojom rozhodnutí ani ÚVZ SR. Uvedený postup správnych orgánov nie je v súlade so zákonom, došlo tým k porušeniu zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení (ďalej len „zákon o priestupkoch“) a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“).

K dôvodu podania žaloby podľa bodu a) nesprávne právne posúdenie veci žalobkyňa uviedla.

V prvom rade nemôže byť konanie žalobkyne kvalifikované ako odmietnutie tzv. povinného očkovania, keďže z jej tvrdení a listinných dôkazov (najmä hlásenie odmietnutia povinného očkovania zo dňa 09.05.2014) jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa neodmietla tzv. povinné očkovanie svojej maloletej dcéry ako také, avšak len očkovanie konkrétnou vakcínou od konkrétnych výrobcov! Žalovaný kvalifikuje aj takéto konanie ako odmietnutie povinného očkovania s odvolávkou na Zoznam kategorizovaných liekov, ktorý výklad nemá oporu v platnej právnej úprave. Povinnosť podrobiť sa tzv. povinnému očkovaniu je v takejto forme výslovne uvedená len v § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z., pričom až vo vyhláske MZ SR č. 585/2008 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v platnom znení (ďalej len „vyhláška č. 585/2008 Z.z.“) sú následne podrobnejšie konkretizované nové povinnosti fyzických osôb vo vzťahu k tzv. povinnému očkovaniu, vrátane úpravy pravidelného očkovania osôb, ktoré dosiahli určený vek. Ďalšie podrobnosti o očkovacích postupoch sú uvedené v prílohe č. 2 časť A bod 1 vyhlášky č. 585/2008 Z.z., pričom v súvislosti s očkovacími látkami je pod písm. c), d), e) a f) uvedené nasledovné: „c) Očkovanie proti záškrtu, tetanu a čiernemu

kašľu sa vykonáva neživou očkovacou látkou s obsahom difterického anatoxínu, tetanického anatoxínu a acelulárnej zložky proti čiernemu kašľu. d) Očkovanie proti detskej obrne sa vykonáva neživou parenterálnou očkovacou látkou, e) Očkovanie proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam sa vykonáva konjugovanou očkovacou látkou." Vo vyhláške č. 585/2008 Z.z. je teda bližšie špecifikovaná očkovacia látka, ktorou sa má tzv. povinné očkovanie vykonať, nie je tam žiaden odkaz na Zoznam kategorizovaných liekov, a už vôbec takúto úpravu neobsahuje zákon č. 355/2007 Z.z. Zoznam kategorizovaných liekov iba určuje, ktoré lieky má zdravotná poisťovňa uhradiť v plnej výške a ktoré čiastočne (a do akej miery), rozhodne však neustanovuje povinnosť pre pacientov ani pre lekárov použiť práve ten liek (vakcínu), ktorý je na Zozname kategorizovaných liekov. Je pritom z právneho hľadiska irelevantné, či je dané tzv. povinné očkovanie vykonané vakcínou plne hrazenou zdravotnou poisťovňou, vakcínou čiastočne hrazenou zdravotnou poisťovňou a čiastočne pacientom alebo vakcínou plne hrazenou pacientom (bod 7 žalobkyňou podaného odvolania). V súčasnosti platná právna úprava nevymedzuje v rámci povinnosti podrobiť sa tzv. povinnému očkovaniu konkrétne vakcíny vymenované žalovaným, a preto odmietnutie žalobkyne nechať bez relevantných informácií zaočkovať svoju mal. dcéru konkrétnou vakcínou, nenapĺňa porušenia predmetnej povinnosti. Vyhláška č. 585/2008 Z.z. vymenúva len niektoré charakteristiky očkovacích látok, nie konkrétne vakcíny (obchodné značky), pričom uvedené charakteristiky napĺňa niekoľko rôznych vakcín s platnou registráciou v Slovenskej republike od rôznych výrobcov, nielen vakcíny Infanrix Hexa resp. Synflorix od výrobcu GlaxoSmithKline. V Slovenskej republike sú registrované aj iné vakcíny než vakcíny uvádzané žalovaným ako jediné možné zo Zoznamu kategorizovaných liekov. Napr. vakcína Hexacima/Hexyon (dva rôzne názvy pre tú istú vakcínu - podľa krajiny) registrovaná v SR je alternatívou k Infanrixu Hexa. V súvislosti s pneumokokovými ochoreniami je za doplatok k dispozícii vakcína Prevenar 13 namiesto Synflorixu, pričom Prevenar 13 je rovnako na Zozname kategorizovaných liekov. Konanie žalobkyne nemožno použitím výkladu cez Zoznam kategorizovaných liekov kvalifikovať ako odmietnutie tzv. povinného očkovania. Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a nie si svojvoľne a rozširujúcim spôsobom prispôbovať výklad právnych predpisov tak, aby akékoľvek konanie fyzických a právnických osôb mohlo byť kvalifikované ako porušenie povinností a naplnenie skutkovej podstaty priestupku. V prejednávanom prípade už len táto samotná skutočnosť (nesprávne právne posúdenie veci žalovaným) je dôvodom na zrušenie napadnutých rozhodnutí pre ich nezákonnosť, zo strany žalobkyne nedošlo k odmietnutiu tzv. povinného očkovania.

Napriek vyššie uvedenému právnomu záveru, že v prípade žalobkyne nedošlo k porušeniu povinnosti podrobiť mal. H. tzv. povinnému očkovaniu, mala žalobkyňa za to, že aj odmietnutie tzv. povinného očkovania nemá v každom jednotlivom prípade za následok spáchanie priestupku na úseku verejného zdravotníctva, a ani zaň nemožno uložiť sankciu. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí odôvodňuje povinnosť žalobkyne podrobiť mal. H. tzv. povinnému očkovaniu predchádzaním vzniku a šíreniu prenosných ochorení a ohrozením verejného zdravia. Za objektívnu stránku prejednávaného priestupku žalovaný a RÚVZ PP označujú ohrozenie verejného zdravia. V danej súvislosti je dôležitým, aby žalované správne orgány preukázali svoje tvrdenie a špecifikovali, akým spôsobom neočkovanie mal. H. malo ohroziť verejné zdravie obyvateľstva.

V žalobe žalobkyňa citovala § 51 ods. 1 písm. d), ods. 3, § 12 ods. 1, 2 zákona č. 355/2007 Z.z. a uviedla, že povinné očkovanie nie je vymenované (absentuje) medzi taxatívne vymenovanými opatreniami na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení. Konkrétne sa v súvislosti s očkovaním uvádza len osobitné a mimoriadne očkovanie, ktoré inštitúty znamenajú úplne niečo iné ako tzv. povinné očkovanie vzťahujúce sa na dosiahnutie určeného veku. Povinnosť podrobiť sa tzv. povinnému očkovaniu je v takejto forme výslovne uvedená iba v § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z., pričom len na základe znenia tohto ustanovenia bola žalobkyňa uznaná vinnou a sankcionovaná, ak vychádzame z ústavnokonformného výkladu, podľa ktorého možno povinnosti ukladať len zákonom a v jeho medziach. Z predmetného ustanovenia výslovne vyplýva, že „fyzické osoby sú povinné podrobiť sa povinnému očkovaniu len v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam.“ Preto je dôležité objasniť pojem „predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení“, a vychádzať pritom z jeho legálnej definície. Žalovaným deklarovaný cieľ, ktorým by mala byť v prípade tzv. povinného očkovania ochrana pred šírením prenosných chorôb, a tým pádom ochrana verejného zdravia, nie je reálne splniteľný. Ohrozovať verejné zdravie môže iba osoba chorá na určité nebezpečné nákazlivé choroby a nie osoba zdravá. V zmysle § 2 ods. 1 písm. zd) zákona č. 355/2007 Z.z. je pojem ohrozenie verejného zdravia definovaný ako „nepredvídané a nekontrolované ohrozenie verejného zdravia chemickými, biologickými alebo fyzikálnymi faktormi vrátane takého ohrozenia verejného zdravia, ktoré má medzinárodný dosah“.

Nadväzne na to § 48 s názvom ohrozenie verejného zdravia zákona č. 355/2007 Z.z. legálne definuje daný pojem nasledovne:

Ohrozenie verejného zdravia nastáva pri
radiačnej nehode,

výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úroveň,
uvoľnení chemických látok ohrozujúcich život, zdravie, životné prostredie a majetok alebo úniku mikroorganizmov alebo toxínov z uzavretých priestorov.

(2) Ohrozenie verejného zdravia II. stupňa nastáva,

a) ak je potrebné prijať opatrenia podľa osobitného predpisu pri aj radiačnej nehode alebo radiačnej havárii,

b) výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úroveň,

c) uvoľnení chemických látok ohrozujúcich život, zdravie, životné prostredie a majetok alebo

d) úniku mikroorganizmov alebo toxínov z uzavretých priestorov.

(3) Úrad verejného zdravotníctva a regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia, ak v odseku 5 nie je ustanovené inak,

zabezpečuje terénne a laboratórne analýzy,

vykonáva vyšetrenia a identifikáciu biologických, chemických a radiačných faktorov,

podieľa sa na hodnotení ohrozenia verejného zdravia z hľadiska ochrany zdravia,

využíva a zabezpečuje systém rýchlej výstrahy,

identifikuje a reaguje na nové a hroziace prenosné ochorenia a iné hrozby pre verejné zdravie,

vytvára a spravuje monitorovací, detekčný, informačný a komunikačný systém na vyhľadávanie chorôb a expozícií biologickým, fyzikálnym a chemickým faktorom,

zabezpečuje informovanosť obyvateľstva v oblasti ochrany verejného zdravia,

bezodkladne informuje verejnosť o prostriedkoch a spôsoboch ochrany pred biologickými, fyzikálnymi a chemickými faktormi a ich možnými vplyvmi na zdravie,

spolupracuje na národnej a medzinárodnej úrovni pri ohrození verejného zdravia,

hlási udalosti a prípady vyznačujúce sa potenciálom stať sa hrozbou pre zdravie verejnosti systémom rýchlej výstrahy.“

Ohrozovanie verejného zdravia je taký pojem, ktorý nemožno voľne vykladať a voľne si stanovovať medze, ale možno ho vykladať len tak, ako naozaj vyplýva z tohto slovného spojenia pri použití jazykového a logického výkladu s prihliadnutím na jeho legálnu definíciu. Z ust. § 2 ods. 1 písm. zd) a § 48 zákona č. 355/2007 Z.z., ktoré definujú pojem ohrozenie verejného zdravia zosúladený s európskou legislatívou jednoznačne vyplýva, že tzv. povinné očkovanie, resp. odmietnutie podrobiť sa tzv. povinnému očkovaniu, nie je považované za ohrozenie verejného zdravia obyvateľstva. Mal. H. nie je spôsobilá byť hrozbou pre verejné zdravie len preto, že nie je zaočkovaná 1. dávkou očkovania proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovému zápalu pečene typu B, hemofilovým invazívnym nákazám, detskej obrne a pneumokokovým invazívnym ochoreniam. Na naplnenie pojmu ohrozovanie verejného zdravia by musela byť nakazená jednou z vymenovaných chorôb (v prípade tetanu ani to nie, pretože tetanus sa nešíri z človeka na človeka).

Skúmanie podmienok kontraindikácie očkovania.

Žalovaný a RÚVZ PP deklaruje, že zákon č. 355/2007 Z.z. pripúšťa len jedinú výnimku, pri splnení ktorej sa tzv. povinné očkovanie nemusí realizovať, a to existenciu kontraindikácie pre dané očkovanie.

Súhlasíme s tým, že je to jeden z dôvodov, kvôli ktorému sa tzv. povinné očkovanie nesmie vykonať.

Zodpovedá tomu aj postup vykonávania očkovania lekárom alebo ním poverenou sestrou upravený v § 13 ods. 1 prvá veta a ods. 2 vyhlášky č. 585/2008 Z.z., ktorých znenie je nasledovné: „Očkovanie osôb vykonáva lekár na základe preskripčného obmedzenia alebo ním poverená sestra po posúdení aktuálneho zdravotného stavu očkovanej osoby a po zhodnotení možných dočasných alebo trvalých kontraindikácií očkovania podľa písomnej informácie pre používateľa lieku a súhrnu charakteristických vlastností lieku. Očkovanie vykoná lekár po poučení osoby o charaktere očkovania a po jej lekárskom vyšetrení; do zdravotnej dokumentácie vyznačí indikáciu alebo kontraindikáciu očkovania podľa § 5 ods. 3“. ÚVZ SR, RÚVZ PP vôbec nepreverovali a nevysporiadali sa dostatočne s tým, či v prípade mal. H. bol dodržaný vyššie opísaný postup. Len pri dodržaní tohto postupu vykonaním všetkých potrebných vyšetrení a úkonov zo strany ošetrojúceho lekára je možné vyhodnotiť, či u mal. Natálie boli/

neboli (sú alebo nie sú) známe (dočasné alebo trvalé) kontraindikácie. Ak žalovaný ani nepreskúmal v rámci správneho (priestupkového) konania dodržanie takto stanoveného postupu ošetrojúceho lekára, nemôže správne vyhodnotiť ne/existenciu kontraindikácií a tým pádom ani to, či z tohto dôvodu ne/bol daný zákonný dôvod na nevykonanie očkovania. Takéto nedostatočné zistenie skutkového stavu zo strany žalovaného nepostačuje na posúdenie veci. Žalobkyňa na predmetnú skutočnosť opakovane poukazovala tak v konaní pred RÚVZ PP ako i v podanom odvolaní. Oba správne orgány k tomu zaujali stanovisko, že orgány verejného zdravotníctva nie sú oprávnené posudzovať postupy ošetrojúcich lekárov, a to ani pri vykonávaní očkovania. Žalobkyňa sa podľa nich môže v tejto súvislosti obrátiť na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, nakoľko oprávnenia žalovaného a RÚVZ PP vyplývajú len zo zákona č. 355/2007, a nie zo zákona č. 576/2004 Z.z. S takýmto právnym výkladom nemožno súhlasiť. Žalovaný, resp. správne orgány z pozície orgánov oprávnených objasňovať, prešetrovať a prejednávať priestupky fyzických osôb na úseku verejného zdravotníctva a ukladať sankcie, t.j. vyvodzovať administratívnoprávnu zodpovednosť, sú povinné postupovať v súlade so zákonom o priestupkoch a správnym poriadkom. Podľa § 58 ods. 1 písm. a), b) zákona o priestupkoch platí: „Objasňovaním priestupkov podľa tohto zákona sa rozumie obstaranie podkladov potrebných na rozhodnutie správneho orgánu najmä o tom, či a) sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa tohto alebo iného zákona, b) tento skutok spáchala osoba podozrivá zo spáchania priestupku...“. Ďalej podľa § 3 ods. 5, § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku platí: „Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“ Vymenované povinnosti žalovaný nedodrжал, a preto sú napadnuté rozhodnutie a postup, ktorý mu predchádzal, nezákonnými. Opačným výkladom sa dostávame do situácie, kedy ošetrojúci lekár nemusí postupovať podľa zákona č. 355/2007 Z.z. v spojení s vyhláškou č. 585/2008 Z.z., pričom má podať hlásenie RÚVZ (ideálne nezákonne aj spolu s osobnými údajmi dotknutých osôb), ktorý spolu s ÚVZ SR vyhodnotí každý takýto prípad (plošne) ako odmietnutie tzv. povinného očkovania zo strany zákonného zástupcu mal. dieťaťa a ako priestupok na úseku verejného zdravotníctva, to znamená bez preskúmania (a tým pádom bez zreteľa na to), či bol dodržaný zákonný postup zo strany ošetrojúceho lekára, či ne/existuje kontraindikácia daného očkovania u maloletého dieťaťa a pod. Každý prípad je osobitný a u každého jednotlivca je potrebné dôsledne skúmať zdravotný stav, preddispozície, a až na tom základe je možné zhodnotiť a diagnostikovať prípadnú indikáciu alebo kontraindikáciu očkovacej látky.

Ďalej žalobkyňa citovala § 14 ods. 1 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. a uviedla, že žalovaný je v pozícii orgánu verejného zdravotníctva oprávnený kontrolovať správnosť postupu pri tzv. povinnom očkovaní, či bol dodržaný zákon č. 355/2007 Z.z. spolu s jeho vykonávajúcou vyhláškou č. 585/2008 Z.z., a v rámci prejednávania priestupkov a vyslovovania viny konkrétnej fyzickej osobe je z jeho strany dokonca nevyhnutné (uložené správnym poriadkom a zákonom o priestupkoch) zistiť riadne, úplne a spoľahlivo stav veci. Podstatou tohto súdneho konania je posúdenie zákonnosti napadnutých rozhodnutí ako i zákonnosti postupu správnych orgánov, ktoré ich vydaniu predchádzali. Žalovaný a ani RÚVZ PP nepostupovali v súlade so zákonom, ak na vyššie uvedené argumenty žalobkyne vôbec neprihliadali, tieto žiadnym spôsobom nevyhodnotili, resp. ich „odbili“ vetou, že to nepatrí do ich kompetencie. Pri realizovaní právomoci prejednávania priestupkov na úseku verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z.z. to patrí do ich kompetencie. Ak zákon č. 355/2007 Z.z. v spojení s vyhláškou č. 585/2008 Z.z. upravuje konkrétny postup a povinnosti ošetrojúceho lekára pri realizácii tzv. povinného očkovania (pravidlá a výnimky za splnenia ktorých nie je možné vykonať tzv. povinné očkovanie na konkrétnej osobe), potom je úlohou správneho orgánu pri prejednávaní domnelého priestupku na úseku verejného zdravotníctva v prvom rade skontrolovať, či sa postupovalo podľa zákona a či námietky účastníka v tomto smere sú/nie sú opodstatnené.

Žalovaný sa v danej súvislosti odvoláva na výlučnú aplikáciu zákona č. 576/2004 Z.z. s tvrdením, že postup ošetrojúceho lekára pri realizácii povinného očkovania môže skontrolovať len Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Na druhej strane žalovaný na argument žalobkyne o neudelení informovaného súhlasu na vykonanie tzv. povinného očkovania jej dcéry podáva právny výklad, že si nemožno zamieňať práva a povinnosti jednotlivých subjektov upravené v zákone č. 355/2007 Z.z. a v

zákone č. 576/2004 Z.z. Tu argumenty žalovaného a RÚVZ PP v napadnutých rozhodnutiach mierne evokujú použitie výkladu jednotlivých právnych noriem podľa toho, ako sa práve hodí. Vyplyva z nich totiž rozporný záver, že povinné očkovanie na jednej strane vlastne nie je poskytnutím zdravotnej starostlivosti pacientovi, a preto sa naň udelenie informovaného súhlasu podľa zákona č. 576/2004 Z.z. nevyžaduje, na strane druhej však podľa žalovaného realizácia tzv. povinného očkovania ošetrojúcim lekárom už pre účely kontroly jeho postupu je poskytnutím zdravotnej starostlivosti, lebo jediným oprávneným subjektom na uskutočnenie tejto kontroly má byť Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Takýto výklad právnych noriem je neprípustný a žalobkyni ako účastníčke správneho konania nedáva „zrozumiteľné a dostatočné“ odpovede na jej právne a skutkové argumenty.

Na to, aby vôbec mohla byť zhodnotená ne/existencia dočasných alebo trvalých kontraindikácií očkovania u mal. H., museli by byť vykonané tomu zodpovedajúce vyšetrenia, a tieto by museli byť dôsledne vyhodnotené v kontexte konkrétnej vakcíny (písomnej informácie pre používateľa lieku a súhrnu charakteristických vlastností lieku). Mal. H. neboli robené testy na alergie v súvislosti s očkovaním, autoimunitné ochorenia či imunodeficienciu, resp. tieto neboli dôsledne a zodpovedajúcim spôsobom vyhodnotené, ošetrojúca lekárka takisto neskúmala rodinnú anamnézu, pretože niektoré takéto ochorenia môžu byť dedičné a ich prítomnosť u pokrvných predkov znamená ich výrazne vyššiu pravdepodobnosť u predmetného dieťaťa. Mal. H. trpí svalovým hypotonusom, čo uviedla v hlásení Z.. N. A. a o čom žalobkyňa aj v správnom konaní doložila dôkaz vo forme záznamu z neurologického vyšetrenia. Súhrn charakteristických vlastností vakcíny Infanrix Hexa (ďalej len SPC) varuje pred použitím tejto vakcíny u detí s hypotonicko-hyporesponzívnu epizódou, ako aj „u dieťaťa trpiaceho novovzniknutou ťažkou neurologickou poruchou alebo progresiou ťažkej neurologickej poruchy“. Zároveň medzi nežiaducimi účinkami očkovania SPC uvádza „Kolaps alebo šokový stav (hypotonicko-hyporeaktívna epizóda)“ a ďalšie neurologické problémy (somnolenciu a kŕče) (bod 10 odvolania podaného žalobkyňou). Diagnóza svalového hypotonusu u mal. H., resp. jej diagnózy identifikované v žalobkyňou predloženom potvrdení neurologického vyšetrenia odôvodňujú záver o existencii kontraindikácie očkovania v jej prípade, a to aj vzhľadom na znenie súhrnu charakteristických vlastností vakcín. Ak nebol dodržaný postup tzv. povinného očkovania u mal. H., resp. jeho dodržanie ani nebolo skúmané zo strany žalovaného, pričom zároveň žalobkyňa predložila dôkazy preukazujúce kontraindikáciu očkovania u mal. Natálie, uznanie viny žalobkyne a uloženie sankcie za prejednávaný priestupok je nezákonné.

Žalobkyňa nebola poučená ošetrojúcim lekárom o alternatívach a vedľajších účinkoch očkovania. Možné vedľajšie účinky resp. i závažné nežiaduce účinky tzv. povinného očkovania sú jeho nespochybniteľným sprievodným javom a nikde nie je zaručené, že nenastanú práve u aktuálne očkovaného pacienta. Reálny výskyt nežiaducich účinkov preukazuje napr. i § 13 ods. 3 vyhlášky č. 585/2008 Z.z., v zmysle ktorého majú lekári oznamovať nežiaduce účinky, ktoré sa u očkovanej osoby vyskytli po očkovaní Štátnemu ústavu pre kontrolu liečiv a regionálnemu úradu na tlačivách uvedených v prílohe č. 4 vyhlášky. Nežiaduce účinky taktiež vyplývajú z príbalových letákov jednotlivých vakcín ako i z iných oficiálnych zdrojov.

V súvislosti so zákonnými predpokladmi potrebnými k vzniku zodpovednosti za spáchaný priestupok žalobkyňa vo všeobecnosti poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžo 55/2008 zo dňa 12.04.2009, v zmysle ktorého na objasnenie a sankcionovanie priestupku musia byť obligatórne naplnené a zistené všetky štyri znaky skutkovej podstaty priestupku - subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka. V tejto súvislosti upriamila pozornosť na fakt, že objekt a objektívna stránka, t.j. zdravie obyvateľstva, spustenie vzniku a šírenia prenosných ochorení a konanie žalobkyne, ktorým by tieto objekty preukázateľne zasiahla, nebolo v správnom konaní preukázané nado všetku pochybnosť. Správne orgány dostatočným spôsobom nezdôvodnili a nepreukázali bez akýchkoľvek pochyb svoj záver, že nezaočkovanie mal. H. ohrozilo verejné zdravie obyvateľstva a akým spôsobom. Poukázala aj na judikatúru v Českej republike na rozsudku Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 3 Ads 42/2010 - 92.

V súvislosti s informovaným súhlasom citovala § 11 ods. 8 písm. d) a ods. 9 písm. d) zákona č. 576/2004 Z.z. Očkovanie vrátane tzv. povinného očkovania nie je uvedené v § 6 ods. 9 zákona č. 576/2004 Z.z., pričom sa jedná o taxatívny výpočet. To znamená, že prípady tzv. povinného očkovania nie sú vymenované v zákonom taxatívne stanovených výnimkách, kedy možno poskytnúť zdravotnú starostlivosť bez informovaného súhlasu, a teda kedy by sa informovaný súhlas pacienta, resp. jeho zákonného zástupcu nevyžadoval. Z uvedeného vyplýva, že na vykonanie tzv. povinného očkovania

sa vyžaduje informovaný súhlas očkovanej osoby, a v prípade maloletej osoby informovaný súhlas jej zákonného zástupcu. Pokiaľ ošetrojúci lekár nedisponoval informovaným súhlasom pacienta, resp. jeho zákonného zástupcu s absolvovaním povinného očkovania, nie je možné pacientov k tomuto úkonu nútiť, alebo ich dokonca za nesúhlas sankcionovať. Žalobkyňa takýto súhlas na očkovanie mal. H. konkrétnymi vakcínami nedala, resp. vyjadrila svoj nesúhlas s jeho vykonaním priamo u Z.. N. A. z dôvodov ňou špecifikovaných v písomnom podaní zo dňa 29.05.2014, neskôr jej zástupcom na ústnom pojednávaní dňa 01.08.2014. V prípade nejednoznačného výkladu, na ktorý žalobkyňa poukázala, dala do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR z 01.07.2010, sp. zn. 8 Sžp 1/2010 ako aj článok 3 Ústavy Slovenskej republiky.

V súvislosti s ochranou osobných údajov citovala § 10 zákona č. 122/2013 Z.z., ktorý ustanovuje základné podmienky, za ktorých možno spracúvať osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby.

V prípade, ak nebol daný súhlas dotknutých osôb, t.j. jedincov, ktorí sa odmietli podrobiť tzv. povinnému očkovaniu so spracovaním ich osobných údajov, bolo potrebné skúmať, či sú splnené podmienky spracovávala týchto údajov, či už podľa zákona č. 122/2013 Z.z. alebo osobitného zákona. Osobitný zákon má pritom priamo vymedzovať zoznam osobných údajov a celkový rozsah ich poskytovania. Zákon č. 355/2007 Z.z. a ani iný osobitný zákon týkajúci sa ochrany verejného zdravia takúto špecifikáciu poskytovania osobných údajov pre daný účel neobsahuje.

Stanovisko Generálnej prokuratúry SR, na ktoré sa odvoláva žalovaný, nie je záväzným prameňom práva v SR. Ošetrojúci lekár nie je štátnym orgánom, štátnou organizáciou alebo obcou povinným podávať podnet na začatie priestupkového konania. Povinnosti, ktoré sa na jednotlivé fyzické a právnické osoby vzťahujú už počas začatého priestupkového konania, nemožno uplatňovať a vyžadovať ich plnenie ešte v čase, keď žiadne priestupkové konanie začaté nebolo. Ustanovenie § 10 ods. 3 písm. f) zákona č. 122/2013 Z.z., na ktoré sa odvolával RÚVZ PP, nie je aplikovateľné na daný prípad s poukazom na argumentáciu žalobkyne uvedenú v podanom odvolaní a legálny pojem pojmu verejný záujem v zákone č. 122/2013 Z.z. Okrem toho totožné ustanovenie bolo súčasťou predchádzajúceho zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v § 7 ods. 4 písm. f) a nebolo aplikovateľné na dané prípady. Úrad na ochranu osobných údajov sa aj vtedy nezákonný stav poskytovania osobných údajov pacientov zo strany ošetrovujúcich lekárov pre RÚVZ pri hlásení odmietnutia očkovania snažil „riešiť“ vydaním záväzného stanoviska s účinnosťou od 01.05.2012 do 30.04.2013, ktoré bolo bez akýchkoľvek právnych účinkov. Obdobne sa to za účinnosti nového zákona č. 122/2013 Z.z. snaží riešiť RÚVZ a ÚVZ SR prostredníctvom stanoviska Generálnej prokuratúry SR, ktoré nie je prameňom práva.

Na základe vyššie uvedeného mala žalobkyňa za preukázané, že konanie Z.. N. A., ktoré bolo de facto podnetom na začatie správneho konania vo veci priestupku na úseku verejného zdravotníctva voči žalobkyni, je nezákonné. Nezákonnosť konania, z ktorého pri vydávaní rozhodnutia vychádzal tak správny orgán 1. stupňa ako i žalovaný, zakladá nezákonnosť samotných rozhodnutí vo veci. Nezákonnosť konania, v dôsledku ktorého vôbec došlo k začatiu správneho konania, a tým následne v ňom vydaných napadnutých rozhodnutí, zakladá nezákonnosť aj týchto rozhodnutí.

K dôvodu podania žaloby podľa bodu f) neoprávnené sankcionovanie žalobkyne pokutou za uplatnenie jej základných ľudských práv a slobôd, neaplikovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná citovala článok 13 ods. 1, ods. 4, článok 16 ods. 1, 2, článok 19 ods. 2, článok 24 ods. 1, článok 41 ods. 4, článok 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej uviedla, že Slovenská republika ratifikovala Dohovor o ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny (Dohovor o ľudských právach a biomedicíne), ktorý nadobudol platnosť dňa 01.12.1999 a bol uverejnený v Zbierke zákonov pod číslom 40/2000 Z.z. (ďalej len Dohovor). Citovala článok 5, článok 6 ods. 2, článok 26 ods. 1 Dohovoru a uviedla, že v zmysle Dohovoru má každý právo na očkovanie ako zásah v oblasti zdravia odmietnuť. Článok 26 Dohovoru umožňuje štátu obmedziť toto právo formou zákona len v prípadoch, kedy je to nutné k ochrane verejného zdravia. Toto treba zo strany štátu preukázať. Povinné očkovanie voči stanoveným chorobám ako je záškrt, tetan, čierny kašeľ, prenosná detská obrna, vírusový zápal pečene typu B, invazívne hemofilové nákazy, pneumokokové invazívne ochorenia nemá dostatočne preukázanú efektívnosť v prevencii šírenia ochorenia, existujú iné opatrenia, ktoré spoľahlivo plnia účel (napr. karanténa) v prípade nakazenia. Ak nie je nebezpečenstvo nákazy dostatočne odôvodnené a teda nie je ohrozené verejné zdravie, potom je uloženie takejto povinnosti v rozpore s Dohovorom, ktorý má ako medzinárodná zmluva, ku ktorej SR pristúpila vyššiu právnu silu ako zákon a vykonávacie predpisy k nim. Pri uložení sankcie RÚVZ PP a ani ÚVZ SR nebrali do úvahy vyššie uvedené ustanovenia Dohovoru, resp. ich nesprávne vyložili.

Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre taktiež prijal záver, že povinné očkovanie ako nedobrovoľný medicínsky zákrok predstavuje zásah do práva jednotlivca na rešpektovanie súkromného života garantovaného článkom 8 bod 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Salvetti v. Italy (dec), no. 42197/98, 9 Júl 2002, Matter v. Slovakia, no. 31534/96, § 64, 5 Júl 1999).

V prípade tzv. povinného očkovania chýba podstata a zmysel obmedzovania základných práv a slobôd jednotlivcov. Žalovaný a ani RÚVZ PP nepredložili žiadny relevantný dôkaz o účinnosti tzv. povinného očkovania danou vakcínou, neodkázali žalobkyňu na žiadnu konkrétnu vedeckú alebo lekársku štúdiu. Naopak z dôvodu, že použitie vakcíny sprevádza množstvo nežiaducich a vedľajších účinkov (viď oficiálne príbalové letáky vakcín), sa žalobkyňa snažila získať relevantné informácie o jeho prínose a rizikách, aby mohla zodpovedne a predovšetkým s ohľadom na zdravie maloletej posúdiť, či je toto očkovanie v jej konkrétnom prípade naozaj nevyhnutné. Nesúhlasila s postojom žalovaného, ktorý svojím konaním a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia navodzuje situáciu, že očkovanie je povinné a nevyhnutné pre všetkých jedincov, bez dostatočného ohľadu na jednotlivé a konkrétne príklady. Pri uplatňovaní základných ľudských práv a slobôd podľa Ústavy SR a medzinárodných zmlúv je potrebné posudzovať každý prípad individuálne. Bezvýnimčné vynucovanie povinného očkovania proti komukoľvek bez ohľadu na okolnosti toho ktorého prípadu a na dôvody, ktoré danú osobu viedli k rozhodnutiu tzv. povinné očkovanie nepodstúpiť (resp. povinné očkovanie len konkrétnou vakcínou), nie je ústavne konformným výkladom. V prípade existencie takých okolností, ktoré zásadným spôsobom odôvodňujú odvolanie sa jednotlivcej osoby na uplatnenie základných ľudských práv a z toho dôvodu odmietnutie povinnosti podrobiť sa očkovaniu (resp. povinnému očkovaniu len konkrétnou vakcínou), nemôže žalovaný správny orgán túto povinnosť sankcionovať či inak vynucovať. Je potrebné starostlivo zvážiť okolnosti individuálneho prípadu. Ústavný princíp stojí na požiadavke zachovania maximálnej miery základného práva a s týmto právom kolidujúceho verejného záujmu. Preto sa za účelom ochrany ústavných práv definovaných v Ústave SR vyžaduje, aby povinné očkovanie nebolo proti povinným subjektom v takýchto prípadoch vynucované. Žalovaný a RÚVZ PP mali vziať dôsledne na zreteľ žalobkyňou tvrdené dôvody, na základe ktorých odmietla podrobiť očkovaniu svoje dieťa konkrétnou vakcínou s prihliadnutím na jej zdravotný stav. Mali vziať do úvahy všetky relevantné okolnosti prípadu, najmä naliehavosť vymenovaných dôvodov, ich ústavnú relevanciu spolu s možným reálnym nebezpečenstvom vyplývajúcim pre spoločnosť z jej rozhodnutia.

Z neúčasti na pojednávaní konanom dňa 29.02.2016 sa žalobkyňa a jej právny zástupca písomne ospravedlnili a súhlasili, aby súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti. Podaním zo dňa 22.02.2016 sa písomne vyjadrili k vyjadreniu žalovaného zo dňa 26.03.2015 v počte 33 strán.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 26.03.2015 zotrval na skutkovej a právnej argumentácii uvedenej v preskúmanom rozhodnutí a navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Krajský súd podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, vypočul zástupkyňu žalovaného s tým, že podľa § 250g ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a jednohlasne dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, lebo zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Predmetom preskúmania podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov je rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým uznal žalobkyňu vinnou zo spáchania priestupku na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z.z., lebo ako zákonná zástupkyňa mal. H. nezabezpečila povinnosť podrobiť mal. H. povinnému očkovaniu prvou dávkou očkovacej látky proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašlu, vírusovému zápalu pečene typu B, hemofilovým invazívnym infekciám, detskej obrne, pneumokokovým invazívnym ochoreniam.

Na základe odvolania žalobkyne, žalovaný preskúmaným rozhodnutím podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

Rozsah preskúmacieho konania bol daný rozsahom žalobných námietok. Nezákonnosť rozhodnutí videla žalobkyňa v dôvodoch uvedených v § 250j ods. 2 písm. a) - e) O.s.p. Námietky sa týkali problematiky

- 1) vzniku a šírenia prenosných ochorení a ohrozenia verejného zdravia,
- 2) skúmania podmienok kontraindikácie očkovania,
- 3) informatívneho súhlasu,
- 4) ochrany osobných údajov.

V súvislosti s problematikou povinného očkovania maloletých detí nedá krajskému súdu nepoukázať na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.04.2014 sp. zn. 2Sžd 1/2013 a jeho rozhodnutie 68/2015, v zmysle ktorého pokiaľ zákonný zástupca maloletého dieťaťa odmietne dať zaočkovať svoje maloleté dieťa, môže sa dopustiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. priestupku, za ktorý mu správny orgán môže uložiť finančnú sankciu - pokutu.

Právo na rešpektovanie súkromného života (článok 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) nemožno považovať za právo absolútne a preto zásah do tohto práva automaticky neznamená aj jeho porušenie.

Povinné očkovanie ako nedobrovoľná lekárska starostlivosť síce predstavuje zásah do práva na rešpektovanie súkromného života, ktoré zahŕňa osobnú, fyzickú a mentálnu integritu garantovanú článkom 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, avšak takýto medicínsky zásah neznamená automaticky i porušenie práva, ak je vykonaný v súlade so zákonom, ak sleduje legitímny cieľ ochrany zdravia a jej nevyhnutný v demokratickej spoločnosti (článok 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Nesplnenie povinnosti zákonného zástupcu podrobiť svoje maloleté dieťa povinnému očkovaniu však treba posudzovať individuálne, z hľadísk stanovených zákonom. Je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa neodmietla povinné očkovanie ako také, ale odmietla očkovanie konkrétnou vakcínou od konkrétneho výrobcu.

Podľa § 56 ods. 1 písm. k) zákona č. 355/2007 Z.z. priestupku na úseku verejného zdravotníctva sa dopustí ten, kto nezabezpečí ako zástupca dieťaťa plnenie niektoej z povinností podľa § 51 ods. 1 a 2.

Podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z. fyzické osoby sú povinné plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 ods. 2 písm. a), d) až h) a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia podľa § 48 ods. 4 písm. a) až d), f) až i) a n) nariadené príslušným orgánom verejného zdravotníctva; to neplatí v prípade povinného očkovania, ak sú známe kontraindikácie.

Podľa § 51 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z. ak ide o maloletého, zodpovedá za plnenie povinností podľa odsekov 1 a 2 zástupca dieťaťa.

Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z. za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 1 659 eur a v blokovom konaní do 99 eur. Za nepodrobenie sa povinnému očkovaniu možno uložiť pokutu v súhrnnej výške 331 eur.

Podľa § 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z. priestupky podľa tohto zákona prejednávajú v rozsahu svojej pôsobnosti úrad verejného zdravotníctva, regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až g). Na priestupky a na ich prejednanie sa vzťahuje osobitný predpis. Uvedené ustanovenie odkazuje na zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len zákon č. 372/1990 Zb.).

Podľa § 58 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. objasňovaním priestupkov podľa tohto zákona sa rozumie obstaranie podkladov potrebných na rozhodnutie správneho orgánu najmä o tom, či

- a) sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa tohto alebo iného zákona,
- b) tento skutok spáchala osoba podozrivá zo spáchania priestupku,
- c) sa uloží sankcia za priestupok alebo sa od jej uloženia upustí, ak k náprave páchatel'a priestupku postačí samotné prejednanie priestupku,
- d) uloží ochranné opatrenie,
- e) uloží páchatel'ovi priestupku povinnosť uhradiť spôsobenú škodu.

Podľa § 58 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. objasňovanie priestupkov podľa odseku 1 vykonávajú správne orgány, ktoré sú príslušné prejednať zistené priestupky, ak priestupok zistili v rozsahu svojej pôsobnosti alebo ak im priestupok oznámil iný orgán (§ 56 ods. 1), ktorý nie je oprávnený priestupok prejednať

podľa tohto alebo iného zákona. Správne orgány sú oprávnené požiadať o vykonanie objasňovania priestupkov orgány oprávnené objasňovať priestupky podľa odseku 3 v rozsahu ich pôsobnosti.

Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. orgány oprávnené objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) sú pri objasňovaní priestupkov oprávnené

- a) vyžadovať vysvetlenie od fyzických osôb alebo právnických osôb; vysvetlenie od maloletého alebo mladistvého možno vyžadovať len za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo fyzickej osoby, ktorá sa osobne stará o maloletého alebo mladistvého na základe rozhodnutia podľa osobitných predpisov, alebo zástupcu zariadenia, v ktorom je maloletý alebo mladistvý umiestnený na základe rozhodnutia súdu podľa osobitných predpisov, alebo zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- b) vyžadovať vysvetlenie od štátnych orgánov alebo obcí,
- c) vyžadovať odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,
- d) vykonávať alebo vyžadovať úkony potrebné na zistenie totožnosti osôb a ich pobytu,
- e) vyžadovať predloženie potrebných podkladov, najmä spisov a iných písomných materiálov.

Podľa § 51 zákona č. 372/1990 Zb. ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb., ďalej len Správny poriadok).

Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 6 ods. 1 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. očkovanie detí proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, prenosnej detskej obrne, vírusovému zápalu pečene typu B, invazívnym hemofilovým nákazám, pneumokokovým invazívnym ochoreniam sa vykonáva najskôr prvý deň desiateho týždňa života dieťaťa.

Podľa § 13 ods. 1 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. očkovanie osôb vykonáva lekár na základe preskripčného obmedzenia alebo ním poverená sestra po posúdení aktuálneho zdravotného stavu očkovanej osoby a po zhodnotení možných dočasných alebo trvalých kontraindikácií očkovania podľa písomnej informácie pre používateľa lieku a súhrnu charakteristických vlastností lieku. Lekár na lekárskom predpise vyznačí spôsob úhrady predpísanej očkovacej látky, ak ide o očkovanie podľa § 5 ods. 1 písm. c) a e) prečiarknutím políčka „hradí poisťovňa“.

Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. očkovanie vykoná lekár po poučení osoby o charaktere očkovania a po jej lekárskom vyšetrení; do zdravotnej dokumentácie vyznačí indikáciu alebo kontraindikáciu očkovania podľa § 5 ods. 3.

Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. záznam o očkovaní v zdravotnej dokumentácii obsahuje dátum očkovania, názov a poradie dávky očkovacej látky, výrobcu, šaržu, dávku, spôsob aplikácie a meno lekára, ktorý očkovanie vykonal. Do zdravotnej dokumentácie sa zapíše aj dôvod, pre ktorý sa očkovanie neuskutočnilo a nežiaduce účinky, ak sa u očkovanej osoby vyskytli. Nežiaduce účinky oznamuje lekár Štátnemu ústavu pre kontrolu liečiv a regionálnemu úradu na tlačivách, ktoré sú uvedené v prílohe č. 4.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 585/2008 Z.z. lekár, ktorý vykonáva očkovanie, zasiela do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po vykonaní očkovania údaje o pravidelnom povinnom očkovaní v určenej elektronickej podobe podľa prílohy č. 5 regionálnemu úradu. Pri kontrole očkovania sleduje regionálny úrad v zdravotníckom zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti najmä správnosť postupu pri očkovaní,

Zákonodarca v § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z. určil pre každú fyzickú osobu povinnosť podrobiť sa očkovaníu, ktoré je označené za povinné, keď konkrétne druhy očkovaní, ktoré sú povinné, upravuje § 6 vyhlášky č. 585/2008 Z.z. Ústavný súd v náleze č. PL ÚS 10/2013 okrem iného konštatoval, že takéto „zmocnenie zákonom“ splňa požiadavku ústavnosti.

V tomto smere je ale potrebné poukázať na § 13 ods. 1 až 3 vyhlášky č. 585/2008 Z.z., ktorý nadväzuje na povinnosť podrobiť sa očkovaníu, čo úzko korešponduje s námietkou žalobkyne týkajúcou sa skúmania podmienok kontraindikácie, čo v potrebnom rozsahu skúmané nebolo.

Je nepochybné (a pripúšťa to aj v preskúmanom rozhodnutí žalovaný), že právna úprava povinného očkovania pamätá na zdravotné kontraindikácie dieťaťa a v týchto prípadoch, v § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z. v spojení s § 13 ods. 1,2 vyhlášky č. 585/2008 Z.z., neupravuje povinnosť podrobiť sa povinnému očkovaniu, resp. ukladá povinnosť lekárovi vykonávajúcemu povinné očkovanie zohľadniť pred povinným očkovaním známe zdravotné kontraindikácie (PL ÚS 10/2013).

Skúmanie tejto podmienky má preto zásadný význam na posúdenie otázky, či sa žalobkyňa dopustila priestupku na úseku verejného zdravotníctva. Neobstojí tvrdenie správnych orgánov, že orgány verejného zdravotníctva nie sú oprávnené posudzovať postupy ošetrojúcich lekárov pri vykonávaní povinného očkovania. Práve naopak, ako orgány oprávnené objasňovať priestupky na úseku verejného zdravotníctva (§ 58 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. v spojení s § 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z.) a vyvodzovať administratívnoprávnu zodpovednosť, boli povinné postupovať v súlade so zákonom o priestupkoch (subsidiárne aj so Správnym poriadkom). Boli povinné objasniť priestupok v zmysle § 58 ods. 1 zákona o priestupkoch a presne a úplne zistiť skutkový stav. Takáto povinnosť im vyplýva aj z § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 585/2008 Z.z.

Žalobkyňa dôvodne namieta, že v prípade diagnózy mal. H. G968 - iná choroba centrálnej nervovej sústavy a P031 - poškodenie plodu a novorodenca kliešťovým pôrodom (doložené potvrdením z detskej neurológie ambulancie nemocnice Z. N. B. v Kežmarku zo dňa 24.09.2014), ktoré potvrdzuje hypotoniu axiálneho svalstva, ako aj laboratórne výsledky krvného obrazu mal. H. zo dňa 16.04.2014, z ktorých vyplýva, že vybrané namerané hodnoty sú mimo referenčného rozsahu, boli takými, ktoré bolo potrebné dôsledne posudzovať pre účely kontraindikácie očkovania.

V administratívnom spise, ani v rozhodnutiach nie je ani zmienka o tom, aby uvedené skutočnosti boli skúmané, čo krajský súd považuje za vážne pochybenie pri zisťovaní presného a úplného skutkového stavu a teda pri objasňovaní priestupku. Ak na základe takto nepresne a neúplne zisteného skutkového stavu správne orgány rozhodli, rozhodli predčasne.

V žiadnom prípade neobstojí argumentácia žalovaného, že svoju povinnosť si správne orgány splnili predvolaním žalobkyne na konzultáciu do poradne očkovania, kde žalobkyňa neprišla, pretože takéto predvolanie nezabavuje správne orgány povinnosti presne a úplne zistiť skutkový stav.

Správne orgány sa dôsledne nevysporiadali ani s tou skutočnosťou, že žalobkyňa neodmietla očkovanie ako také, ale len očkovanie konkrétnou vakcínou od konkrétneho výrobcu. Ich odkaz na Zoznam kategorizovaných liekov nemá oporu v zákone. Povinnosť podrobiť sa povinnému očkovaniu je uvedená v § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z., pričom vo vyhláške č. 585/2008 Z.z. kde sú konkretizované povinnosti fyzických osôb vo vzťahu k povinnému očkovaniu (príloha č. 2, časť A, bod 1 písm. c), d), e)) je uvedené že :

c) očkovanie proti záškrtu, tetanu a čiernemu kašlu sa vykoná neživou očkovacou látkou s obsahom difterického anatoxínu, tetanického anatoxínu a acelulárnej zložky proti čiernemu kašlu.

d) očkovanie proti detskej obrne sa vykoná neživou parenterálnou očkovacou látkou

e) očkovanie proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam sa vykoná konjugovanou očkovacou látkou, t.j. vo vyhláške nie je žiaden odkaz na Zoznam kategorizovaných liekov, vo vyhláške je uvedená len základná charakteristika očkovacích látok.

Z uvedených dôvod, ak iná vakcína registrovaná v Slovenskej republike, než ktorou žalobkyňa odmietla dať zaočkovať svoje maloleté dieťa, obsahovala zložky charakterizované vyššie, a tou by aj za cenu čiastočného alebo úplného doplatku dala maloleté dieťa zaočkovať, splnila by povinnosť stanovenú

zákonom. Krajský súd nevidí zákonný dôvod, prečo z pomedzi viacerých vakcín registrovaných v Slovenskej republike, zodpovedajúcich vyhláškou stanovenej charakteristike očkovacích látok, nemôže byť vykonané povinné očkovanie jednou z nich bez toho, aby sa povinná osoba dopustila priestupku na úseku verejného zdravotníctva.

S uvedenou námietkou sa žalovaný nevysporiadal aj napriek tomu, že bola obsahom odvolania a aj z tohto dôvodu je rozhodnutie nezákonné.

Neobstoí ani odkaz žalovaného len na stanovisko Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v prípade námietky žalobkyne týkajúcej sa informovaného súhlasu. Bolo povinnosťou správnych orgánov rozhodnutie v tejto časti odôvodniť príslušnými zákonnými ustanoveniami.

Čo sa týka ochrany osobných údajov posudzovanie tejto otázky je v kompetencii Úradu zriadeného v zmysle § 45 zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, keď aj konanie o ochrane osobných údajov je upravené v § 62 až § 64 citovaného zákona. Bolo preto potrebné sa práv súvisiacich s ochranou osobných údajov, domáhať postupom podľa zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov.

Vzhľadom na uvedené krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. preskúmané rozhodnutie v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

Úlohou správnych orgánov v ďalšom konaní bude postupovať tak, ako to naznačil krajský súd v tomto rozsudku.

Správne orgány sú viazané právnym názorom súdu (§ 250j ods. 7 O.s.p.).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a priznal úspešnej žalobkyni náhradu trov konania tak, ako ich vyčíslil a špecifikoval jej právny zástupca v celkovej sume 390,70 Eur. Pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby v sume 35 Eur a trov právneho zastúpenia vyčíslených v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v sume 355,70 Eur, za tieto úkony právnej pomoci :

Hodnota veci v roku 2015 podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu.

Spolu za 1 úkon právnej služby v roku 2015:

139,83 Eur (§11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.)

Prevzatie a príprava právneho zastúpenia 139,83 Eur.

Žaloba na preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu 139,83 Eur

Spolu: 2 x 139,83 Eur + 16,78 Eur (2 x režijný paušál za rok 2015, á 8,39 Eur) = 296,44 Eur + 20 % DPH (59,29 Eur) = 355,73 Eur.

Spolu trovy konania 390,73 Eur (35 Eur + 355,73 Eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Krajského súdu v Prešove, na Najvyšší súd SR v Bratislave, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.